

Zaadveredeling

het is ook onze keuze

Bio weert genetische modificatie (GGO)

Is bio daarom fundamentalistisch?

Of is er meer aan de hand?

De veelbesproken argumenten

- Milieu...
- Gezondheid...
- Het voorzorgsprincipe...
- Respect voor de integriteit van de plant...

- **Of is er meer aan de hand?**

De grote beloftes

- **Praktijk:**
 - Herbicidentolerantie
 - Bt-gewassen
- **Beloftes**
 - Golden rice...
 - Aardappelen met phytophthora-resistentie...
 - Droogteresistentie...

*“... in Engeland zijn veldproeven gedaan met **ggo-tarwe** die geurstof aanmaakt die luizen afschrikt en lieveheersbeestjes aantrekt, waardoor de plant minder aangetast wordt door luizen.”*

En als die beloftes realiteit
zouden worden?

Blijven we dan als biosector gekant
tegen die GGO's?

Of is er meer aan de hand?

Het ene GGO is het andere niet...

En misschien zijn sommige GGO's
geen GGO (aldus...)

Transgenese

Cisgenese

Reverse breeding

ODM/CRISPR

(Synthetische
biologie)

...

EERLIJKE SECTOR

Ggo's in schaapsvacht

De ontwikkeling van ggo's staat niet stil. Een nieuwe generatie veredelingstechnieken staat klaar, maar die mogen volgens de bedenkers niet langer bestempeld worden als ggo. En dat is een gevaar voor bio.

Het ene GGO is het andere niet...

En misschien zijn sommige GGO's
geen GGO (aldus de biotechnologen)

Transgenese
Cisgenese
Reverse breeding
ODM/CRISPR
(Synthetische
biologie)

Europese
Commissie beslist
Ooit

...

Geen GGO volgens Europa...

Wat is het gevolg?

- > Geen risico-analyses
- > Geen verplichte etikettering (onherkenbaar)

Voorbeeld: CMS in bio -> willen we dat?

EERLIJKE SECTOR

**Oogsten
we storm?**

Octrooi (patent)

- European Patent Office (EPO)
- Intellectuele eigendom over eigenschap van plant als “uitvinding”
- Veredelaars mogen het niet zomaar gebruiken om te kruisen
- Gevolg:
 - Rem op innovatie
 - Concentratie bij grote bedrijven: monopolievorming
 - Mogelijks onvrijwillige verspreiding geoctrooieerde eigenschappen -> “octrooi inbreuken”

*...zegt Europees Commissaris Elzbieta Bienkowska dat **het nooit de bedoeling van de Europese regelgeving is geweest dat planten, dieren of producten van planten en dieren kunnen gepatenteerd worden als die door normale veredeling tot stand zijn gekomen. Dat betekent dat het kwekersrecht gehandhaafd blijft voor bescherming van planteigenschappen.***

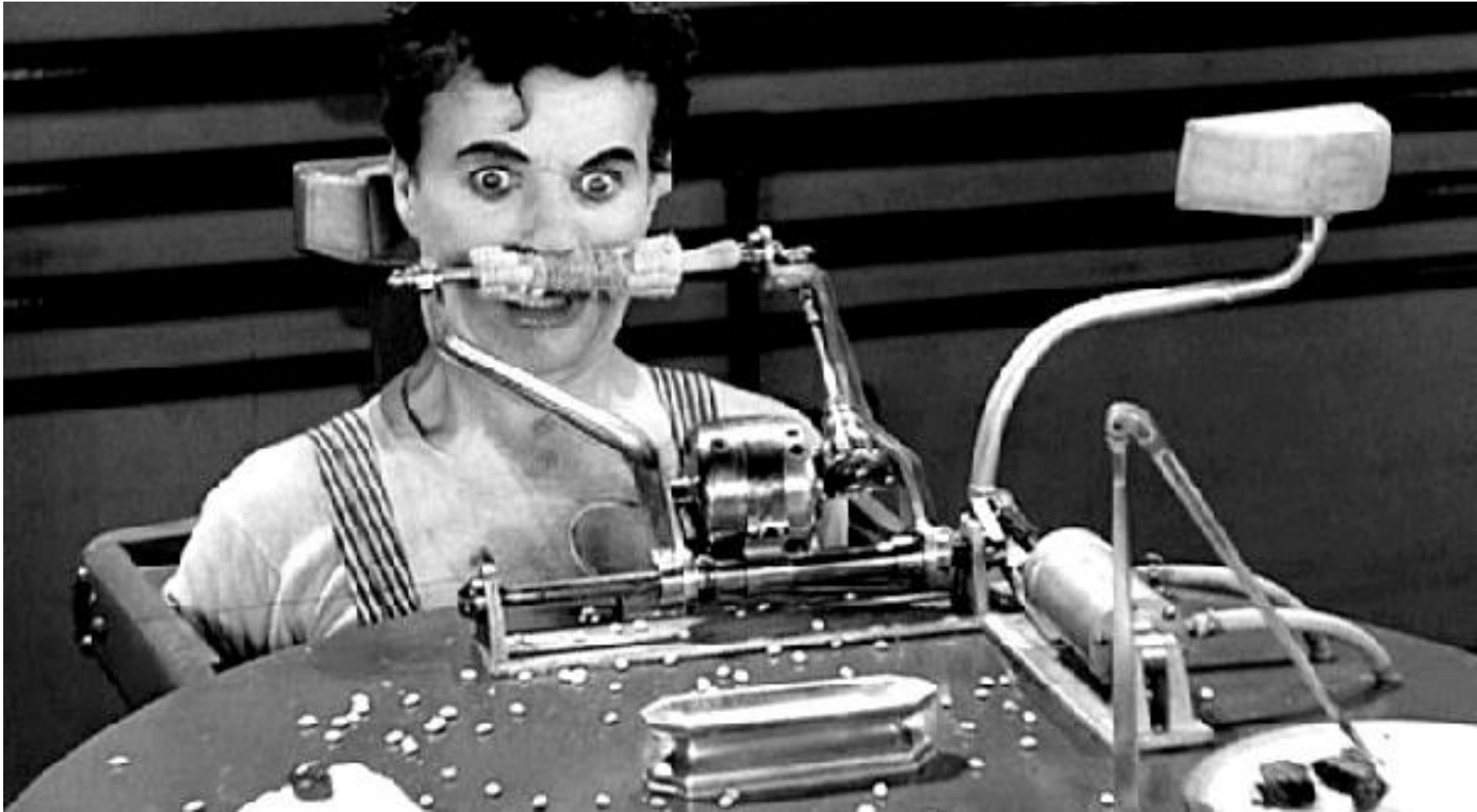
Wanneer begon het met de veredeling fout te lopen?

- Met de intrede van de GGO-technologie?
- Neen. Is slechts momentum:
 - Waarop samenleving een halt toeriep
 - Waardoor GGO-wetgeving het licht zag
 - Waardoor GGO's expliciet wettelijk uit bio werden gehouden
- Intussen...

Lang voor er GGO's waren...

- Verdween de zaadvermeerdering al uit handen van boeren -> zaadbedrijven
- Van kruisingen op het veld naar diverse technieken in het labo
- De knowhow is bij veel boeren al verdwenen
- Kleine zaadbedrijven werden opgekocht door chemiereuzen
- Multinationals bepalen wat de noden zijn
- En de overheid volgt...

Genetische erosie!

*“Sedert 1900 is zowat **75%** van de **genetische diversiteit van gewassen verloren gegaan** omdat boeren steeds meer hun lokale variëteiten inruilen voor genetisch uniforme variëteiten met hoge opbrengsten.”*

(Food and Agriculture Organisation, FAO, 1999)

Is de biologische beweging dan
algemeen tegen technologie?

Niet:

- Technologie die “end-of-pipe werkt” en daardoor steeds nieuwe problemen creëert
- Technologie die vertrekt van een reductionistische wetenschap en het geheel uit het oog verliest
- Technologie en beleid die de creativiteit van de boer uitschakelt en haaks staat op de zaadsoevereiniteit

Wel:

- Een wetenschap en een daaruit voortvloeiende technologie die steeds het geheel voor ogen houdt;
- Technologie en beleid die de toegang tot ons gezamenlijk erfgoed voor iedereen mogelijk maakt;
- Voorbeeld: het Nederlandse BIO-IMPULS voor veredeling in de aardappelteelt

Waar willen we, als boer, als
consument, naartoe?

Kunnen we het tij keren?

Kunnen we het zaad terug in
boerenhanden krijgen?

Kunnen we het tij keren?

Kunnen we het zaad terug in
boerenhanden krijgen?

- Actie werkt!

Kunnen we het tij keren?

Kunnen we het zaad terug in
boerenhanden krijgen?

- Actie werkt!
- Know how wordt opnieuw verzameld en verspreid

Kunnen we het tij keren?

Kunnen we het zaad terug in
boerenhanden krijgen?

- Actie werkt!
- Know how wordt opnieuw verzameld en verspreid
- De wetgever is ons een klein beetje gunstig gezind

Een oproep

Aan de boeren:

Neem het zaad terug in eigen handen

Kies voor zaadvaste rassen

Overweeg eigen zaadteelt

Vertel aan iedereen waarom je dat doet

Aan de consumenten:

Informeer jezelf

Vraag naar de afkomst van je voedsel

Ga hierover in gesprek

Ook in de lange keten

Zaadsoevereiniteit? Onze keuze!

Dank voor je aandacht!